

Huvudman

Ludvika kommun
info@ludvika.se

Beslut

Datum 2024-10-22

Dnr 2024:4989

Sida 1 (9)

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Lorensberga 7–9 i Ludvika kommun.

Beslut

Avstående från ingripande

Skolinspektionen avstår med stöd av 26 kap. 12 § p. 2 skollagen (2010:800) från att ingripa mot Ludvika kommun avseende brister rörande anmälan till huvudmannen om att en utredning om en elevs frånvaro har inletts. Skolinspektionen avslutar därmed ärendet.

Beslutet om avstående från ingripande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser skolans arbete med att utreda frånvaro samt informera vårdnadshavare om frånvaro, åtgärdsprogram, motverka och utreda kränkande behandling, utreda ordningsstörande beteende, beslut om betyg samt att eleverna ges undervisning av behöriga och legitimerade lärare, om inte huvudmannen har rätt att tillämpa en undantagsregel.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys hösten 2024 inlett en tillsyn av Lorensberga 7–9 i Ludvika kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Lorensberga 7–9 följer gällande bestämmelser om frånvaro, åtgärdsprogram, kränkande behandling, utredning om ordningsstörande beteende, beslut om betyg samt att eleverna ges undervisning av behöriga och legitimerade lärare, om inte huvudmannen har rätt att tillämpa en undantagsregel.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn samt lektionsobservationer mellan den 27 augusti 2024 och 29 augusti 2024. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat åtgärdsprogram och betygskataloger. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Avstående från ingripande

Anmälan till huvudmannen om att en utredning om en elevs frånvaro har inletts

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med elevhälsan och rektorn framkommer att skolan vid tiden för tillsynsbesöket inte anmält till huvudmannen att frånvaroutredningar för elever inletts. Det framgår vidare att huvudmannen inte har haft någon rutin för hur kommunens skolor ska anmäla detta, men att frånvarorutinen har reviderats och att det nu finns med i rutinen. Rektorn uppger att den nya rutinen innefattar lösningar för att anmäla och att skolan framöver kommer att anmäla elever till huvudmannen i enlighet med rutinen.

Av dokumentstudier framgår att det enligt den reviderade rutinen ska ske en anmälan till huvudmannen dels när en frånvaroutredning inleds, dels om åtgärder inte har gett effekt.

Rättslig reglering

Om en elev har upprepade eller längre frånvaro från grundskolan ska rektorn, oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro, se till att frånvaron skyndsamt utreds om det inte är obehövligt. Utredningen ska genomföras i samråd med eleven och elevens vårdnadshavare samt med elevhälsan.

Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd enligt 3 kap. 7 § är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas.

När en utredning om en elevs frånvaro har inletts ska rektorn se till att frånvaron snarast anmäls till huvudmannen. (7 kap. 19 a § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans arbete med att anmäla till huvudmannen när en utredning av en elevs frånvaro har inletts. Med anledning av att rutinen för detta har ändrats utgår Skolinspektionen från att skolan framöver kommer att anmäla till huvudmannen för vilka elever frånvaroutredning har inletts.

Val av ingripande

Skolinspektionen får enligt 26 kap. 12 § skollagen avstå från att ingripa om en överträdelse är ringa (p. 1), den vars verksamhet granskas vidtar nödvändig rättelse (p. 2), eller det i övrigt med hänsyn till omständigheterna finns särskilda skäl mot ett ingripande (p. 3). Ludvika kommuns verksamhet vid Lorensberga 7–9 uppfyller inte författningarnas krav vad gäller rektorns skyldighet att anmäla till huvudmannen när en utredning om en elevs frånvaro har inletts.

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen vidtar nödvändig rättelse genom att ha inrättat en ny rutin för att anmäla till huvudmannen när en utredning av en elevs frånvaro har inletts. Skolinspektionen finner därför skäl att avstå från att ingripa.

Områden utan konstaterade brister

Utreda frånvaro samt informera vårdnadshavare om frånvaro samma dag

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervju med elever och lärare framgår att elevernas vårdnadshavare får ett sms samma dag om eleven kommer för sent eller är frånvarande från den första lektionen. Närvarokontroll sker vid varje lektion och registreras i datasystemet Skola24.

Av intervjuer med elever, lärare och elevhälsan framgår att skolan har möte med vårdnadshavarna om en elev har mycket frånvaro. Varje vecka skriver lärarna ut närvarostatistiken för att följa upp frånvaron på en arbetslagsträff. När en elev har hög frånvaro kontaktar mentorn elevens vårdnadshavare. Om närvaron inte blir bättre lyfts det i elevhälsoteamet

och med rektorn. Det utreds vad frånvaron beror på och vilka åtgärder som kan vidtas för att höja närvaron.

Av skolans reviderade närvarorutin ska mentorn prata med eleven och vårdnadshavare vid en frånvaro på 10 procent. Vid 20 procents frånvaro ska elevhälsoteamet kopplas in.

Vidare har Skolinspektionen, till lärare och elevhälsa, ställt frågor ifall frånvaroutredning har inletts för 25 specifika elever som har en frånvaro på 40 procent eller mer. För samtliga elever har frånvaron utretts.

Rättslig reglering

En elev i grundskolan ska delta i den verksamhet som anordnas för att ge den avsedda utbildningen, om eleven inte har giltigt skäl att utebli.

Om en elev i grundskolan utan giltigt skäl uteblir från den obligatoriska verksamheten, ska rektorn se till att elevens vårdnadshavare samma dag informeras om att eleven har varit frånvarande. Om det finns särskilda skäl behöver elevens vårdnadshavare inte informeras samma dag. (7 kap. 17 § skollagen)

Om en elev har upprepade eller längre frånvaro från grundskolan ska rektorn, oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro, se till att frånvaron skyndsamt utreds om det inte är obehövligt. Utredningen ska genomföras i samråd med eleven och elevens vårdnadshavare samt med elevhälsan.

Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd enligt 3 kap. 7 § är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas. (7 kap. 19 a § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Åtgärdsprogram

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har vid tillsynsbesöket granskat fem upprättade åtgärdsprogram. Samtliga åtgärdsprogram innehåller uppgift om huruvida eleven och dess vårdnadshavare getts möjlighet att delta vid utformningen av åtgärdsprogrammet, datum samt ansvarig för uppföljning av

åtgärdsprogrammet, information om hur vårdnadshavaren kan överklaga åtgärdsprogrammet, en beskrivning av elevens individuella behov av särskilt stöd samt hur behovet ska tillgodoses samt vem som fattat beslut om åtgärdsprogrammet. Åtgärdsprogrammen har beslutats av rektorn. Vidare granskades även beslut om anpassad studiegång och undervisning i särskild undervisningsgrupp för de elever som åtgärdsprogrammen avsåg.

Lärare och rektorn uppger i intervjuer att de elever som har åtgärdsprogram får det stödet som det beslutats om i åtgärdsprogrammet.

Rättslig reglering

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas.

Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Rektorn får inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges

1. i en annan elevgrupp eller enskilt enligt 3 kap. 11 §,
2. i form av distansundervisning och annan undervisning enligt 3 kap. 11 a §, eller
3. i form av anpassad studiegång enligt 3 kap. 12 §.

Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas. (3 kap. 9 § skollagen)

För en elev i grundskolan ska det särskilda stödet ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas. (3 kap. 10 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Motverka och utreda kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Vid intervju med elever, lärare, elevhälsa och rektorn framgår det att personal på skolan anmäler kränkande behandling som de får kännedom om till rektorn. Det framkommer även att personalen reagerar och agerar vid händelser som kan vara kränkande. Lärare uppger i intervju att de 44 kränkingsanmälningarna som registrerats under det senaste året låter som en representativ mängd för vad som sker på skolan.

Rättslig reglering

Personalen får vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero. Detta innefattar en befogenhet att ingripa fysiskt för att avvärja våld, kränkningar eller andra ordningsstörningar. En sådan åtgärd får vidtas endast om den står i rimlig proportion till sitt syfte och övriga omständigheter. (5 kap. 6 § skollagen)

Huvudmannen ansvarar för att personalen fullgör de skyldigheter som anges i detta kapitel, när den handlar i tjänsten eller inom ramen för uppdraget (6 kap. 5 § skollagen).

En lärare eller annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden. (6 kap. 10 § skollagen)

Alla som arbetar i skolan ska uppmärksamma och vidta nödvändiga åtgärder för att motverka, förebygga och förhindra alla former av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling (SKOLFS 2010:37 Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet Lgr22, 2.1 Normer och värden).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Utreda ordningsstörande beteende**Omständigheter som ligger till grund för bedömningen**

Av intervju med elever, lärare, elevhälsan och rektorn framkommer att det finns elever på skolan som vid upprepade tillfällen stör ordningen. Det framgår vidare att rektorn brukar ha möten med de elever som stör ordningen tillsammans med elevens vårdnadshavare, att skolan utreder vad som orsakar beteendet och att det kan utmynna i en utredning om särskilt stöd.

Rättslig reglering

Om en elev i grundskolan vid upprepade tillfällen stör ordningen eller uppträtt olämpligt eller om eleven gjort sig skyldig till en allvarligare förseelse, ska rektorn se till att saken utreds. Samråd ska ske med elevens vårdnadshavare.

Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd enligt 3 kap. 7 § är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas. (5 kap. 9 § skollagen)

Med utgångspunkt i vad som har framkommit vid en utredning enligt 9 § första stycket ska rektorn se till att åtgärder genomförs för att få eleven att ändra sitt beteende. (5 kap 10 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslut om betyg**Omständigheter som ligger till grund för bedömningen**

Av intervjuer med lärare och rektorn samt granskning av betygskatalog framkommer att lärare utan legitimation alltid fattar beslut, och samsignerar betyg, tillsammans med en lärare med legitimation. Rektorn uppger att de arbetat mycket på skolan med själva processen och att det ska

ske en sambedömning så att den legitimerade läraren inte bara skriver på betygen.

Rättslig reglering

Betyg ska beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade, ska beslutet fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad. Kan dessa inte enas ska betyget beslutas av den legitimerade läraren under förutsättning att han eller hon är behörig att undervisa i det ämne som betyget avser. I annat fall ska betyget beslutas av rektorn. (3 kap. 16 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Eleverna ges undervisning av behöriga och legitimerade lärare, om huvudmannen inte har rätt att tillämpa en undantagsregel

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av dokumentstudier framgår att 12 av 41 lärare på skolan inte har lärarlegitimation. De olegitimerade lärarna undervisar i textilslöjd, matematik, kemi, biologi, fysik, teknik, samhällskunskap, hem- och konsumentkunskap, idrott och hälsa, spanska samt musik. Det framgår vidare att samtliga olegitimerade lärare är visstidsanställda.

Rektorn har under vårterminen 2024 samt höstterminen 2023 annonserat efter legitimerade lärare i samtliga av dessa ämnen.

Rättslig reglering

Endast den som har legitimation som lärare och är behörig för viss undervisning får bedriva undervisningen. (2 kap. 13 § skollagen)

Om det inte finns någon att tillgå inom huvudmannens organisation som uppfyller kraven enligt 13 § eller om det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna, får en annan lärare bedriva undervisningen. En sådan lärare ska

1. vara lämplig att bedriva undervisningen, och
2. i så stor utsträckning som möjligt ha en utbildning som motsvarar den utbildning som är behörighetsgivande.

En person som avses i första stycket får bedriva undervisning under högst ett år i sänder. (2 kap. 18 § skollagen)

Om en person som avses i 18 § ska användas för att bedriva undervisning under längre tid än sex månader, ska huvudmannen först fatta beslut om detta. (2 kap. 19 § skollagen)

Endast den som har legitimation får anställas som lärare eller förskollärare i skolväsendet utan tidsbegränsning. (2 kap 20 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet har fattats av utredare Erik Almqvist.

Utredare Cecilia Winberg har varit föredragande i ärendet. I ärendets slutliga handläggning har även utredare Niklas Lundström medverkat.